

תפ"ח 55141/10/17 - מדינת ישראל נגד נידאל סורי,עלא סורי

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 55141-10-17 מדינת ישראל נ' סורי(עציר)

ואח'

לפני כבוד הרכב השופטים:

סגן הנשיא, אברהם אליקים [אב"ד] תמר נאות פרי רונית בש
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

נידאל סורי

עלא סורי (עציר)

גזר דין

השופטת רונית בש:

1. הנאשמים, הורשעו על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת של הסדר טיעון, אך לא כלל הסכמה לעניין העונש, בביצוע העבירות כדלקמן: נאשם 1- הריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). נאשם 2- סיוע להריגה, עבירה לפי סעיפים 298 ו-31 לחוק העונשין.

כתב האישום המתוקן

2. אחמד ניג'ם יליד 1976 (להלן: המנוח), ערווה ניג'ם (להלן: ערווה) ומהראן ניג'ם (להלן: מהראן) הם אחים. מהראן ונאשם 1 הם חברים. בין מהראן לבין אביו- מוחמד ניג'ם (להלן: מוחמד), קיים סכסוך בו התערב גם הנאשם 1. בתקופה שקדמה לאירוע מושא כתב האישום פנו ערווה ומוחמד לאביו של נאשם 1 וביקשו ממנו להורות לנאשם 1 שלא להתערב בענייניהם.

בלילה שבין התאריכים 26/09/17 - 27/09/17 בשעה 00:01 על רקע הסכסוך ובעקבות דין ודברים בין המנוח לבין נאשם 1 מספר שעות קודם, הגיעו ערווה והמנוח ברכב מסוג יונדאי, סמוך למכולת של מוחמד יונס (להלן: יונס) ברחוב סלאח א-דין בעכו (להלן: המכולת), שם שהה באותה עת נאשם 1.

ערווה והמנוח ניגשו אל נאשם 1, דרשו ממנו להתלוות אליהם, והובילו אותו מרחק של מספר מטרים, עד סמוך לפינת המכולת, שם לאחר דין ודברים קצר החלו ערווה והמנוח מהצד האחד, ונאשם 1 מהצד השני, לתקוף זה את זה באופן שבו ערווה והמנוח אוחזים ודוחפים את נאשם 1, ואילו הלה דוחף בחזרה ומכה את ערווה והמנוח. יונס, אחמד אבו חמאם (להלן: אחמד) ואחרים הפרידו בין הניצים.

מיד לאחר מכן, חזר נאשם 1 למקום בו ישב קודם לכן בסמוך למכולת, אחז בשני בקבוקים וזרק אותם לעבר ערווה והמנוח. לאחר מכן רץ לתוך המכולת, שם הצטייד בשתי סכינים, אחת בעלת להב שאורכה כ- 20 ס"מ והשנייה בעלת להב של כ- 10 ס"מ.

ערווה והמנוח נותרו מחוץ למכולת, והם ונאשם 1 איימו וקיללו זה את זה. בשלב מסוים המנוח הוציא סכין מכיס מכנסיו האחורי והחזיק אותה בידו. בהמשך, יצא נאשם 1 מהמכולת כאשר הוא מחזיק את שתי הסכינים מאחורי גבו ומתקרב לעבר ערווה והמנוח אך יונס ואחמד החזירו אותו לתחומי המכולת.

בשעה 00:04, נכנסו ערווה והמנוח אל הרכב, והחלו לעזוב את המקום בנסיעה. לאחר שנסעו מספר מטרים, יצא נאשם 1 מהמכולת כשהוא אוחז בשתי הסכינים. באותה עת הגיע למקום נאשם 2.

הרכב נעצר, והמנוח אשר הבחין בנאשם 1, יצא ממנו, ואז המנוח ונאשם 1 רצו זה לקראת זה כשנאשם 1 אוחז בידיו בשתי הסכינים, והמנוח אוחז בידו כלי תקיפה. נאשם 2 ניסה למנוע מנאשם 1 לרוץ לכיוון המנוח ללא הצלחה.

אחמד שהבחין במתרחש, ניסה לחצוץ בגופו בין נאשם 1 לבין המנוח, אך נאשם 1 התעלם מאחמד, ודקר את המנוח שוב ושוב בשתי הסכינים, בחלקי גופו השונים, והמשיך ודקר את המנוח גם לאחר שהלה נפל על הכביש כשהוא שווה נפש לאפשרות גרימת מותו של המנוח. נאשם 2, שהבחין בנאשם 1 אוחז בסכינים ודוקר את המנוח, הצטרף אליו וסייע לו בכך שהיכה את המנוח במכות אגרופ, ולאחר שהמנוח נפל על הכביש, בעט בו ודרך עליו מספר פעמים בעוצמה כשהוא שווה נפש לאפשרות גרימת מותו של המנוח, וזאת תוך כדי שנאשם 1 דוקר את המנוח.

ערווה ירד אף הוא מהרכב, ניסה להרחיק את נאשם 1 ומשך אותו מעל המנוח. בתגובה, נאשם 1 ניסה לדקור את ערווה, וחזר ודקר את המנוח כשהוא שווה נפש לאפשרות גרימת מותו. ערווה התקרב שוב אל נאשם 1 ודחף אותו כדי למנוע ממנו להמשיך לדקור את המנוח. בתגובה, נאשם 1 פנה לעברו במטרה לתקוף אותו. המנוח ניצל את ההזדמנות, התרומם על רגליו, נמלט מפני הנאשמים, ובחלוף מספר מטרים התמוטט על כביש כשהוא פצוע קשה מאוד. בשלב זה עזבו הנאשמים את המקום. המנוח, הובהל על ידי אמבולנס למרכז הרפואי לגליל כשהוא מחוסר הכרה, שם אושפז במצב אנוש, עם פצעי דקירה בחלקי גוף שונים, כשהוא מורדם ומונשם. המנוח נותח, טופל, אך מצבו החמיר ובשעה 07:35 ביום 27/09/17 נפטר.

מותו של המנוח נגרם מהלם תת נפחי וכשל רב מערכתי בעקבות פצע הדקירה במותן השמאלית, אשר גרמה לקרע ולנזק בוותין. בנוסף, נגרמו למנוח 5 פצעי דקירה בגב, בזרוע השמאלית ובירכיים שתרומתם למוות הייתה שולית, וכן נגרמו לו פצעי שפשוף וחבלות קלות.

תסקיר נפגעי העבירה

3. שירות המבחן פגש במסגרת עריכת תסקיר נפגעי העבירה באביו של המנוח ובשנים מאחיו, שכן יתר אחיו ביקשו שלא להשתתף בשיחה. שירות המבחן התרשם, כי מותו של המנוח בנסיבות כה טראגיות, הותיר את בני המשפחה

שבורים וכאובים. קטיעת חייו של המנוח, שהיה כבן 41 במותו, לאחר שהצליח לפתוח דף חדש בחייו, הותירה את בני המשפחה באבל טראומטי. תחושותיהם הקשות של בני המשפחה נמשכות עד כה אף שחלפו 4 שנים מאז קרות האירוע. שירות המבחן התרשם כי בני המשפחה עדיין מתקשים לעבור תהליך של החלמה מהטרגדיה שפקדה אותם. שירות המבחן הציע לבני המשפחה להיעזר בגורמי טיפול על מנת לעבד את האובדן, אך הם מסרו שעניניהם נשואות למערכת המשפט, בתקווה שהצדק יעשה והענישה שתוטל על הנאשמים תשקף את המשמעות החמורה של הפגיעה בחייו של המנוח. נוכח תמונת הנזקים הקשה, ממליץ שירות המבחן שכחלק מגזר הדין שיושת על הנאשמים, יוטל עליהם גם פיצוי כספי משמעותי לבני המשפחה, זאת כהכרה בקשיים הרבים שחווים בני המשפחה בהתמודדותם עם אובדנו של המנוח וסבלם העמוק כתוצאה מפגיעתם הקשה של הנאשמים במנוח שהביאה לקיפוד חייו.

תסקיר שרות המבחן לגבי נאשם 2

4. מהתסקיר שהוגש לגבי נאשם 2 (בפרק זה גם: הנאשם) עולה כי הנאשם רווק בן 29. שרות המבחן התרשם כי הנאשם אינו לוקח אחריות מלאה על מעשיו, נותן לגיטימציה מסוימת למעשיו והתקשה להפגין באופן מלא אמפטיה כלפי המנוח. נוכח עמדתו כאמור של הנאשם, התבקש הנאשם להבהיר האם הוא עומד על הודאתו בתיק זה. ואכן בדיון לפנינו ביום 25/10/21 חזר הנאשם על הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן.

5. נאשם 2 ציין בפני שרות המבחן כי נערכה סולחה בין המשפחות והציג לעניין זה בפני שרות המבחן הסכם סולחה. שרות המבחן התרשם כי קיים פער בין מעשי הנאשם עפ"י כתב האישום המתוקן ותוצאות המעשים לבין תפיסתו עצמו כמנהל אורח חיים נורמטיבי. שרות המבחן התרשם כי משפחת הנאשם אינה מהווה רשת חזקה לשיקומו וכי קיימת חשיפה של משפחתו לעבריינות. שרות המבחן מעריך כי הפרמטרים הנ"ל מעלים את הסיכון להתנהגות אלימה מצדו של נאשם 2 בעתיד. שרות המבחן התרשם כי הסכמת הנאשם לטיפול נובעת משיקולי רווח והפסד בהליך המשפטי, וכי רצונו בטיפול אינו מונע מצורך בהתבוננות פנימית מעמיקה ומהכרה בכשליו ההתנהגותיים. שרות המבחן אינו סבור כי בשלב זה שילוב נאשם 2 בהליך טיפולי יפחית סיכון מצדו.

6. בסיכומו של דבר, נוכח העובדה שגורמי הסיכון עולים על גורמי הסיכוי, מעריך שרות המבחן כי הפרוגנוזה לשיקום נאשם 2- נמוכה ולכן נמנע שרות המבחן ממתן המלצה טיפולית לגביו.

ראיות הצדדים לעונש וטיעוני הצדדים לעונש

7. להמחשת נסיבות האירוע הפנה ב"כ המאשימה לסרטונים ממצלמות האבטחה (ת/12א' ו-ת/15). הובהר כי הסדר הטיעון גובש, בין היתר, נוכח חלקו של המנוח באירוע, הנלמד מצפייה בסרטונים הנ"ל. בד בבד ביקש ב"כ המאשימה לראות את האירוע בחומרה ולהעביר מסר עונשי מרתיע על אף תרומתו של המנוח להשתלשלות העניינים.

8. במסגרת ראיות ההגנה לעונש, העיד בישיבה מיום 20/10/21 אחיו של המנוח- מר מאהרן ניג'ם שסיפר על יחסיו הקרובים עם נאשם 1, אשר לדבריו היה אצל משפחתו כבן בית. כמו כן, ציין העד כי נערך הסכם סולחה בין הצדדים וביקש את רחמיו של בית המשפט על הנאשמים.

9. ב"כ המאשימה הגיש את טיעונו הכתובים לעונש (3/ט) והוסיף וטען בעל-פה בדיון לפנינו. צוין כי לחובת נאשם 1 שתי הרשעות קודמות בגין עבירה של תקיפת עובד ציבור ובגין עבירה של שימוש בסמים לצריכה עצמית (1/ט), וכי לחובת נאשם 2 שתי הרשעות קודמות בעבירות תעבורה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו (2/ט).

10. עוד הפנה ב"כ המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן המלמד, לשיטתו, כאלף עדים על חומרת מעשיהם של הנאשמים. נטען כי במקרה שלפנינו נפגע הערך החברתי המוגן החשוב ביותר- שלמות גופו של אדם והשמירה על חייו. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה טען ב"כ המאשימה לתכנון המעשים. הוטעם כי נאשם 1 יכול היה להימלך בדעתו ולעזוב את המקום, אך הוא בחר לחזור ולהתעמת עם המנוח כשהוא מצויד בשתי סכינים. הודגש כי למרות שאחר (אחמד) ניסה לחצוץ בגופו בין נאשם 1 למנוח, התעלם נאשם 1 מהאחר ודקר את המנוח שוב ושוב בשתי הסכינים אף לאחר שהמנוח התמוטט ונפל על הכביש. נטען כי נאשם 2 הצטרף לנאשם 1 ובחר לסייע לו בכך שהיכה את המנוח במכות אגרופ לאחר שהלה התמוטט ונפל על הכביש, בעט בו ודרך על גופו מספר פעמים בעוצמה. נטען עוד כי נאשם 1 הוא המבצע העיקרי שכן הוא זה שדקר את המנוח דקירות שהביאו לקיפוד חייו. ב"כ המאשימה ביקש לראות באופן משמעותי גם את חלקו של נאשם 2 שתרם לביצוע העבירה בכך שהיכה את המנוח לאחר שנדקר ובעודו שרוע על הכביש.

11. אשר לנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה, הדגיש ב"כ המאשימה את מותו המיותר של המנוח בשל סכסוך שהתגלע זמן מה לפני כן, וכן את הנזק המשמעותי שנגרם לבני משפחתו של המנוח, כפי שמצטייר ממקרא תסקיר נפגעי העבירה. בהינתן נסיבות ביצוע העבירה, הערך החברתי המוגן ומדיניות הענישה הנוהגת, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין 17-20 שנות מאסר בפועל לצד עונש של מאסר על תנאי משמעותי, וכי בעניינו של נאשם 2 נע המתחם בין 8-10 שנות מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי משמעותי. אשר לקביעת עונשם של הנאשמים בתוך המתחם, הפנה ב"כ המאשימה לתסקיר שירות המבחן שאינו בא בהמלצה טיפולית לגבי נאשם 2, וכן התייחס לעברם הפלילי של הנאשמים, ותוך כך ביקש למקם את עונשם ברף האמצעי העליון של המתחמים להם עותרת המאשימה. עוד ביקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשמים, ביחד ולחוד, תשלום פיצוי מקסימלי למשפחת המנוח בהתאם לחוק העונשין, וזאת חרף קיומו של הסכם סולחה בין הצדדים שכן, לדבריו, ככל שמדובר בעבירה חמורה יותר המשקל הראוי של הסכם הסולחה הולך ופוחת.

12. הסניגור, בטיעונו לעונש, הפנה אף הוא לעובדות כתב האישום המתוקן, תוך שטען כי לא ניתן במקרה דנן להתעלם מהנסיבות שקדמו לביצוע העבירה ולחלקם של המנוח וערוה באירוע. הסניגור טען כי המנוח הוא שהוציא ראשון סכין מכיס מכנסיו, דבר שלשיטתו מלמד על כך שהצטייד בסכין מבעוד מועד. לטענת הסניגור, הנאשם פעל מתוך פחד עת שראה את המנוח אחוז בסכין. נטען עוד כי עת שאחז נאשם 1 בסכינים גם המנוח אחז כלי תקיפה בידו. אשר לחלקו של נאשם 2, נטען כי הלה הגיע למקום באקראי תוך שניסה תחילה למנוע מנאשם 1 לרוץ אל עבר המנוח ואף נפגע בידו מהסכין. ההגנה סבורה, כי הסיוע של נאשם 2 לגרם התוצאה הטראגית הינו ברף נמוך ביותר. לעניין זה נטען כי נאשם 2 לא אחז בידו כלי תקיפה, וכי מעובדות כתב האישום לא עולה כי בשלב בו תקף נאשם 2 את המנוח, השליך האחרון את כלי התקיפה שהיה בידו. בסיכומו של דבר, ביקש הסניגור להסיק מפסיקה אליה הפנה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין 6-9 שנות מאסר בפועל.

13. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, התייחס הסנגור לגילם הצעיר של הנאשמים ולעברם הלא מכביד. נטען בנוסף כי הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן מיד עם תיקונו וחסכו זמן שיפוטי יקר. עוד ציין הסנגור כי נאשם 1 עצור מאחורי סורג ובריא בתנאים קשים מיום 28/9/17 וכי אף נאשם 2 שהה במעצר מיום 1/10/17 ועד ליום 2/1/18, אז נעצר בפיקוח אלקטרוני לתקופה ממושכת, עד ליום 25/6/20. הסנגור גם הפנה להסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, תוך שהדגיש כי במסגרת הסכם זה שולם פיצוי בסך של 200,000 ₪ שגויס ע"י משפחת הנאשמים במאמץ רב.

14. להלן דבריהם של הנאשמים בדיון לפנינו, כלשונם:

נאשם 1:

"אני מבקש סליחה מבית המשפט, אני ישבתי תקופה ארוכה בבית סוהר 50 חודש, סבלתי הרבה, ראיתי דברים קשים, ראיתי אלימות, דברים שאני לא רוצה לראות אותם. אני חף מפשע, לאחר שהסנגור מסביר לי את המשמעות בשפה הערבית, אני מסביר: אני מבקש סליחה, הייתי יושב שם, הייתי אדם פשוט באו אנשים עלי, נלחצתי, ראיתי סכינים, ובגלל זה, הלוואי והייתי מת והוא לא היה מת. אני בטראומה אני רוצה ללמוד [מ]זה. אם אני הייתי יודע שהם באים עלי, הייתי הולך לבית. אני מבקש סליחה".

נאשם 2:

"אני מתחרט על מה שקרה, אני פשוט מרגיש מה שמרגישה משפחת המנוח, כל השנים האלה ניסיתי פשוט לפצות את משפחת המנוח, כל מה שאני יכול לעזור להם, ועשיתי את הסולחה על מנת לעזור להם ואם יש מה לעשות יותר מהסולחה אני מוכן. בשלושת השנים האלה לא עשיתי אפילו עבירה אחת, עד היום אני במעצר בית ולא חזרתי לביתי. אני מתנצל על כל דבר שקרה. אני רוצה ללמוד. אני מתנצל גם בפני בית המשפט...".

דיון והכרעה

15. בגין עבירת ההריגה בה הורשע נאשם 1 לפי סעיף 298 לחוק העונשין, בנוסחו הקודם עובר לתיקון 137 לחוק העונשין, נקבע ע"י המחוקק, ולא בכדי, עונש מרבי של 20 שנות מאסר. נאשם 2 הורשע בעבירת **סיוע** להריגה ובגינה עומד העונש המרבי על מחצית התקופה הנ"ל (סעיף 32 לחוק העונשין). אולם, אין משמעות הדבר כי עונשו של המסייע תמיד ובהכרח יחושב באופן אריתמטי מדויק, כחצי מעונשו של המבצע העיקרי, ויש מקרים בהם עונשו יהיה חמור או קל ממחצית עונשו של המבצע העיקרי. הסיבה לכך היא כי לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב, בין היתר, בנסיבות ביצוע העבירות ומכאן שעוצמת הסיוע קובעת את חומרת העונש, לקולה או לחומרה (ע"פ 7924/12 הרצריקן נ' מדינת ישראל (11/2/13)).

16. בעבירות שביצעו הנאשמים נפגעו ערכים מוגנים של שלמות הגוף וקדושת החיים. ערך קדושת החיים הוא הערך הנשגב והחשוב ביותר עליו מגן חוק העונשין. לצורך המחשת חומרת עבירת ההריגה והענישה המחמירה שיש להשית בגינה, יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון: "אין צורך להכביר מילים על חומרתה של עבירת ההריגה,

הנמנית על העבירות הקשות והחמורות בספר החוקים, ומטרתה להגן על ערך החיים וקדושתם. המחוקק ביטא חומרה זו, עת בחר להעמיד את העונש המרבי בצידה על 20 שנות מאסר. על הפגיעה בערך חשוב זה יש להגיב בענישה משמעותית ומרתיעה, שיהא בה כדי לתת ביטוי לתפיסת החברה את מעמדו הנשגב של ערך החיים..." (ע"פ 2888/15 ח'דיירי נ' מדינת ישראל (28/12/16)).

17. נאשם 1 בחר להתערב בסכסוך שהתגלע בין שניים אחרים, דבר שהוביל, בסופו של דבר, לקיפוד חייו של המנוח בגיל 41 בלבד. בע"פ 1456/01 חדד נ' מדינת ישראל (22/10/01), ציין זה מכבר כבוד השופט טירקל בזיקה לעבירת ההריגה שהפכה, לדאבון הלב, לנפוצה כי: "רבו העבריינים, נגע האלימות פשה בבתינו וברחובותינו... העבירה של שפיכות דמים - שהיא משבע מצוות בני נח ומשלוש העבירות שעליהן "ייהרג ולא יעבור" - היתה כמעט לדבר יום ביומו... אין אנו פטורים עוד מלהתוות קוים לרמת הענישה הראויה שבגדרם יש לנקוט בגישה המחמירה, לאמור בגישה הרואה בעונש המרבי את נקודת המוצא; שממנו מפחיתים לפי נסיבות המקרה, נסיבותיו האישיות של העבריין, תדירותה או נדירותה של העבירה, הרתעת עבריינים בכוח ועצמת הסלידה ושאת הנפש של החברה".

18. למנוח היה, אמנם, חלק באופן התפתחות האירוע האלים שהרי המנוח וערוה השתתפו בתגרה עם נאשם 1, והמנוח אף אחז בהמשך לכך בסכין אותה שלף מכיס מכנסיו, ורק אז יצא נאשם 1 מהמכולת כשהוא אחוז שתי סכינים בידו. אולם, מנגד, אין להתעלם מכך שנאשם 1 הורחק מהמנוח וערוה חזרה לתוך חנות המכולת ויצא שוב ממנה כשבידיו שתי הסכינים, ואז רץ כשהוא מצויד בשתי הסכינים לעברו של המנוח ואילו הלה רץ לעבר נאשם 1 כשבידו אך כלי תקיפה. אף שנאשם 2 ואחמד ניסו למנוע מנאשם 1 לרוץ לעבר המנוח, התעלם מכך נאשם 1 ודקר שוב ושוב את המנוח בשתי הסכינים, וגם לאחר שזה התמוטט על הכביש, המשיך נאשם 1 לדקור את המנוח, דבר הממחיש את חומרת התנהלותו של נאשם זה. אין עסקינן במעשה דקירה של רגע כי אם בדקירת הנאשם את המנוח באופן חוזר ונשנה באמצעות שתי סכינים, וזאת אף בהיות המנוח שרוע חסר אונים על הקרקע. לגבי מעורבותו של המנוח במסכת האלימה שהסלימה, אציין כי יש בכך על מנת להביא להתחשבות לקולה, במידת מה, במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם, אולם לא באופן משמעותי, וזאת נוכח חומרת מעשיו של הנאשם, כמתואר לעיל. וכאן יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו בע"פ 3585/13 מדינת ישראל נ' הררי (26.4.2015): "אף אם היה זה המנוח שתקף את המשיב ויזם את האלימות בין השניים, אין להשלים עם בחירתו של המשיב לפתור את העימות שהתפתח ביניהם באמצעות שימוש בלהב הסכין. ברגע מר ונמהר גדע המשיב חייו של אדם צעיר וחרב עולמה של משפחת המנוח, אשר אבדה את היקר לה מכל. הפגיעה בקדושת החיים - אחד הערכים המוגנים ביותר בחברתנו, אם לא המוגן שבהם - מחייבת ענישה הולמת" (שם, פסקה 9).

19. לחובתו של נאשם 2 אציין כי חלקו כמסייע אינו מבוטל. ודוק, נאשם 2 סייע לביצוע עבירת ההריגה באופן ממשי אף אם לא אחז כלי תקיפה בידו, שכן נאשם זה הצטרף לנאשם 1 עת שהבחין שזה דוקר את המנוח, וסייע לו בהכותו את המנוח במכות אגרוף, ולאחר שהלה נפל על הכביש, בעט בו ודרך עליו מספר פעמים בעוצמה, וזאת ללא רחם ובאכזריות ובעוד נאשם 1 דוקר את המנוח. התנהלותו הנ"ל של נאשם 2 מלמדת כי מדובר בסיוע אקטיבי לנאשם 1, סיוע שניתן להגדירו כסיוע משמעותי ולא סיוע קל, כטענת ההגנה. כאן ראוי להביא את פסק דינו של בית המשפט העליון שניתן בע"פ 5132/20 קארין סמנודי נ' מדינת ישראל (17/11/20). המערערת הנ"ל, אשר הורשעה בעבירה של סיוע להריגה לצד עבירת שוד בנסיבות מחמירות בצוותא עם אחר ועבירת שיבוש מהלכי משפט, נדונה בפני מותב זה לעונש שעיקרו מאסר בפועל בן 4 שנים. במקרה הנ"ל דובר במערערת בעלת עבר נקי שנפלה קרבן למעשי אלימות

שביצע כלפיה המבצע העיקרי- בן זוגה, אשר שדד את המנוח ותוך כך דקר אותו וכך הביא למותו. אותה מערערת לא סייעה למבצע העיקרי בדרך של הפעלת אלימות פיזית כלפי המנוח, ואף על פי כן דחה בית המשפט העליון את ערעורה על חומרת העונש תוך שנאמרו הדברים הבאים שכוחם יפה גם לגבי נאשם 2: "...מדובר במסכת עבריינית שהביאה למותו של אדם ושבמהלכה המערערת פעלה באופן אקטיבי, תוך שהיא אדישה לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית. עבירות אלימות המקפחות חיי אדם הן עבירות חמורות ואת מבצעה יש להעניש בחומרה רבה".

20. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בהתייחס לעבירת הריגה באמצעות סכין, תובא הפסיקה הבאה:

· בע"פ 2556/17 חנניאייב נ' מדינת ישראל (8.8.2018), נדון עניינו של מערער אשר הורשע בביצוע עבירה של הריגה וביצוע עבירות נלוות, לאחר שהודה במסגרת הסדר טיעון כי הוא יצא מביתו לבילוי במועדון כשברשותו סכין, וכי שם על רקע קטטה הוא דקר אדם והביא למותו. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 13 שנות מאסר בפועל. ערעורו של המערער על העונש נדחה, בין היתר על רקע עברו הפלילי בעבירות של אלימות והחזקת סכין.

· בע"פ 4749/17 גניש נ' מדינת ישראל (30.8.17) נדון עניינו של מערער בעל עבר פלילי מכביד אשר הורשע בעבירה של הריגה, זאת לאחר שהודה במסגרת הסדר טיעון כי במהלך קטטה במועדון הוא נטל סכין קצבים ממטבח המועדון ובאמצעותה דקר את המנוח. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 15 שנות מאסר בפועל. שני הצדדים ערערו על גזר הדין וערעוריהם נדחו.

· בע"פ 6224/11 אבו רומי נ' מדינת ישראל (19.5.13) נדון עניינו של מערער אשר הורשע בעבירות של הריגה ושל חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, זאת לאחר שהודה במסגרת הסדר טיעון בכך שעל רקע סכסוך בינו ובין הנאשמים האחרים לבין המנוח, דקר המערער את המנוח בסכין וכן דקר בשוגג את אחד מחבריו הנאשמים. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 14 שנות מאסר בפועל. ערעורו על חומרת העונש התקבל ועונשו הופחת ל-12 שנות מאסר בפועל, זאת נוכח ענישה שהושתה על נאשמים אחרים בפרשה ובהינתן עיקרון אחידות הענישה.

21. לאחר שבחנתי את הערכים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, את נסיבות ביצועה ונתתי דעתי למדיניות הענישה הנהוגה, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם לגבי נאשם 1, אשר הורשע בעבירת הריגה, נע בין עונש של 10-15 שנות מאסר בפועל ומתחם העונש ההולם לגבי נאשם 2, אשר הורשע בעבירת סיוע להריגה, נע בין עונש של 3-7 שנות מאסר בפועל.

22. במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אציין לטובת כל אחד מהנאשמים את הודאתו בהזדמנות הראשונה בעובדות כתב האישום מיד לאחר תיקונו באופן מקל במסגרת של הסדר טיעון, אשר בא לעולם נוכח קיומו של קושי ראייתי. הודאה זו חסכה מזמנו היקר של בית המשפט אף כי החלה פרשת התביעה והעידו עדים.

עוד אציין לקולה את עברם הלא מכביד של הנאשמים- לחובת נאשם 1 אך שתי הרשעות בעבירות של תקיפת עובד ציבור והחזקת סמים לצריכה עצמית, ולחובת נאשם 2 אך הרשעה קודמת אחת בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה פוחזת ברכב ונהיגת רכב ללא רישיון נהיגה. לאמור לעיל אוסיף לקולה את הסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, במהלכו שולם, כנטען ע"י הסנגור, סכום של 200,000 ₪ לבני משפחת המנוח אשר נפגעו קשות ממותו הטראגי כמתואר בתסקיר שהוגש בעניינם. בנקודה זו אציין כי מן הראוי שבית המשפט ייתן משקל להסכם הסולחה לצורך הקלה בעונש (ראו: ע"פ 635/05 דענא נ' מדינת ישראל (26/11/07) וכן מאמרו של כב' נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט רון שפירא, "הגיעה העת לסולחה" הפרקליט מח (תשס"ו) 433). עוד נתתי דעתי לקולה לתקופת המעצר הממושכת בה נתון נאשם 1 (מיום 28/9/17) ולכך שנאשם 2 היה נתון במעצר של ממש במשך תקופה של שלושה חודשים ולאחר מכן נעצר באיזוק אלקטרוני בו הוא נתון עד כה. לגבי נאשם 2 אתן דעתי גם לתמונת נסיבותיו האישיות העולה מהתסקיר, מבלי להתעלם מכך ששרות המבחן הגיע למסקנה כי אינו לוקח אחריות מלאה על מעשיו וכי גורמי הסיכון לגביו עולים על גורמי הסיכון, ומשכך נמנע מלבוא בהמלצה טיפולית.

23. לאחר ששקללתי את מכלול הטעמים הנ"ל, אני בדעה כי מן הראוי להטיל על כל אחד מהנאשמים עונש של מאסר בפועל בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, וזאת לצד ענישה של מאסר מותנה מרתיע ופיצוי לטובת נפגעי העבירה בניכוי הסכום ששולם במסגרת הסכם הסולחה.

24. בסיכומי של דבר, אני מציעה לחברי הנכבדים לדון כל אחד מהנאשמים, כדלקמן:

נאשם 1:

למאסר בפועל לתקופה של 12 שנים, בניכוי תקופת מעצרו (מיום 28/9/17).

למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון כלפי גוף האדם או עבירה של החזקת סכין, לפי סעיף 186 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

נאשם 2:

למאסר בפועל לתקופה של 4 שנים, בניכוי תקופת מעצרו (מיום 1/10/17 עד 2/1/18).

למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון

כלפי גוף האדם לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

בנוסף, אני מציעה לחבריי להשית על כל אחד מהנאשמים, ביחד ולחוד, פיצוי לטובת בני משפחת המנוח, הנזכרים בתסקיר נפגעי העבירה, בסכום של 258,000 ₪.

ר. בש, שופטת

השופט אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

**א. אליקים, שופט
סגן הנשיא
[אב"ד]**

השופטת תמר נאות פרי:

אני מסכימה.

ת. נאות-פרי, שופטת

הוחלט פה אחד לדון כל אחד מהנאשמים, לעונשים הבאים:

נאשם 1:

-מאסר בפועל לתקופה של 12 שנים, בניכוי תקופת מעצרו (מיום 28/9/17).

-מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג

פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

-מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון כלפי גוף האדם או עבירה של החזקת סכין, לפי סעיף 186 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

נאשם 2:

-מאסר בפועל לתקופה של 4 שנים, בניכוי תקופת מעצרו (מיום 1/10/17 עד 2/1/18).

נאשם 2 יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 26.12.2021 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על נאשם 2 לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

מס' פקס - 08-9193314. וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

-מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

-מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא, כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון כלפי גוף האדם לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

אני מחייבים את הנאשמים, ביחד ולחוד, לשלם פיצוי לטובת בני משפחת המנוח, הנזכרים בתסקיר נפגעי העבירה, בסכום של 258,000 ₪. הפיצוי יופקד במזכירות בית משפט עד ליום 3.4.2022. המאשימה תמסור למזכירות בית המשפט את הפרטים הדרושים לצורך ביצוע התשלום ובכלל זה את פרטי חשבון הבנק של נפגעי העבירה הנ"ל.

עד לתחילת הנשיאה במאסרו של נאשם 2 יחולו התנאים לפיהם שוחרר ואם לא הוצא צו עיכוב יציאה מהארץ, יוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ שיבוטל מיד לאחר התייצבותו למאסר.

הודע לנאשמים בדבר זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ג כסלו תשפ"ב, 17 נובמבר 2021, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשמים עו"ד באסל פלאח, נאשם 1 בעצמו ונאשם 2 באמצעות השב"ס.

ר. בש, שופט

ת. נאות-פרי,
שופט

א. אליקים, שופט
סגן הנשיא
ד[אב"ד]